

8. *Брюховецька Н. Ю.* Економічний механізм підприємства у ринковій економіці: методологія і практика / Н. Ю. Брюховецька. — Донецьк: ІЕП НАН України, 1999.

9. *Мочерний С.* Механізм забезпечення економічної безпеки країни / С. Мочерний // Наукові записки державного педагогічного університету. Сер. Економіка. — 2000. — Вип. 6.

10. *Дзюбик С., Ривак О.* Основи економічної теорії / Дзюбик С., Ривак О. — К.: Основи, 1994.

11. *Гаврилишин Б.* Дороговкази в майбутнє. Пер. з англ. / Б. Гаврилишин. — К.: Основи, 1994. — С. 162.

12. Экономическая безопасность. Энциклопедия / Шаваев А. Г., Багаутдинов А. Т. и др. — М.: Правовое просвещение, 2001. — С. 69.

13. *Клебанова Т. С.* Модели и методы координации в крупномасштабных экономических системах / Т. С. Клебанова. — Х.: Бизнес-информ, 2002.

Статтю подано до редакції 23.05.11 р.

УДК 330.341.1(477)

А. Е. Фукс, д-р екон. наук, проф. кафедри політичної економії обліково-економічних факультетів, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УКРАЇНІ

АНОТАЦІЯ. Досліджено процеси становлення та розвитку інноваційної інфраструктури в Україні. Показано, що її розвиток знаходиться на початковій стадії, потребує подальшої розбудови і створення сприятливих умов для підвищення ефективності її функціонування.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інноваційна інфраструктура, технопарки, бізнес-інкубатори, інноваційні проекти, інноваційна діяльність, інноваційна продукція, державна підтримка інноваційних інфраструктур.

АННОТАЦИЯ. Исследованы процессы становления и развития инновационной инфраструктуры в Украине. Показано, что ее развитие находится на начальной стадии, требует дальнейшего совершенствования и создания благоприятных условий для повышения эффективности ее функционирования.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: инновационная инфраструктура, технопарки, бизнес-инкубаторы, инновационные проекты, инновационная деятельность, инновационная продукция, государственная поддержка инновационных инфраструктур.

ANNOTATION. The process of establishment and development of innovative infrastructure in Ukraine are researched. It was shown that its development is on the initial stage and needs further reconstruction and creation of favourable terms to increase the efficiency of its functioning.

KEYWORDS: an innovative infrastructure, industrial parks, business-incubators, innovative projects, innovative activity, innovative products, state support of innovative infrastructures.

Постановка проблеми. Досвід розвинених країн свідчить, що інноваційні процеси є успішними, коли держава має виважену стратегію в інноваційній сфері та механізм її реалізації, створюється прийнятне для інновацій середовище і необхідна інноваційна інфраструктура. Призначення останньої — забезпечення інноваційної сфери всіма видами послуг і чіткої взаємодії елементів інноваційного процесу від виникнення ідеї до розповсюдження створених на її основі нової продукції і технологій. Лідерські позиції в науково-технологічному та інноваційному розвитку займають саме ті країни, які мають розгалужену та ефективно функціонуючу інноваційну інфраструктуру і використовують її в усьому діапазоні створення та реалізації новацій.

Основними елементами інноваційної інфраструктури у світі є: технологічні парки (технопарки), інноваційні центри, бізнес-інкубатори, венчурні фонди, центри трансферу технологій, технополіси та інші інноваційні структури.

В Україні інноваційна інфраструктура ще не є розвинутою, не охоплює усі ланки інноваційного процесу і не має системності у забезпеченні відповідними послугами інноваційної сфери. Основними причинами такого становища слід вважати: недостатню нормативно-правову урегульованість питань розвитку інноваційної інфраструктури, недосконалість стимулів інноваційної діяльності та відсутність державної підтримки інноваційних структур, безсистемність та непослідовність у реалізації державної інноваційної політики.

Аналіз останніх публікацій. Проблемам становлення і розвитку інноваційної інфраструктури присвячено численні праці вітчизняних науковців, зокрема, О. Амоши, М. Гамана, В. Гейця, В. Гри-

ньова, В. Гусєва, М. Денисенка, О. Мазура, Т. Морозова, Ю. Караяка, О. Лапко, С. Онишко, В. Осецького, І. Павленко, Б. Патона, В. Семиноженка, Л. Федулової, М. Якубовського та ін. Разом з тим, актуальними залишаються проблеми формування різних інноваційних структур і створення відповідних умов для їхнього ефективного функціонування.

Постановка завдання. Метою статті є розкриття особливостей становлення і функціонування інноваційної інфраструктури, розробка пропозицій щодо подальшого її розвитку у вітчизняній економіці.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» від 4 липня 2002 р. інноваційною інфраструктурою є сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, які надають послуги по забезпеченню інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікативні, юридичні, освітні тощо). Однак в Україні сформовано лише окремі елементи інноваційної інфраструктури, які розвинені неоднаковою мірою. З елементів, що входять до складу виробничо-технологічної групи, відносно більшого розвитку дістали технопарки, меншого — бізнес-центри, інноваційно-технологічні центри, центри колективного користування науковим обладнанням. А такі елементи інфраструктури, як центри трансферу технологій, електронні біржі інновацій, ярмарки науково-технічних розробок та інноваційних проектів, ринок венчурного капіталу та страхування інноваційних ризиків зовсім відсутні. Потребує значних зусиль і коштів створення інформаційної та експертно-консалтингової інфраструктури. Що ж стосується фінансової інфраструктури, то тут першочерговим завданням є створення фінансово-кредитних установ, венчурних фондів, фондів підтримки малого підприємництва та інших фінансових інститутів. Отже, можна сказати, що інноваційна інфраструктура в Україні перебуває на початковому етапі розвитку.

Сьогодні для економіки України важливе значення мають технологічні парки, оскільки вони є одними з пріоритетних напрямів підвищення ефективності науково-технологічного потенціалу. Формування технопарків почалося відповідно до Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 16 липня 1999 р. (далі — Закон про технопарки). Цей Закон визначає правові та економічні засади запрова-

дження та функціонування спеціального режиму інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків.

Згідно із Законом про технопарки, технологічний парк (технопарк) — юридична особа або група юридичних осіб, що діють відповідно до договору про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання вкладів з метою створення організаційних засад виконання проектів технологічних парків, виробничого впровадження наукоємних розробок, високих технологій та забезпечення промислового випуску конкуренто-спроможної на світовому ринку продукції [3, с. 20].

Перші технопарки в Україні були зареєстровані у 2000—2001 рр. Це технологічні парки: «Інститут електрозварювання імені Є. О. Патона» (м. Київ), «Інститут монокристалів» (м. Харків), «Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка» (м. Київ), «Вуглемаш» (м. Донецьк). Згодом кількість інноваційних структур збільшилася ще на 4 технопарки: «Інститут технічної теплофізики» (м. Київ), «Укрінфотех» (м. Київ), «Інтелектуальні інформаційні технології» (м. Київ), «Перспектива» («Київська політехніка»). 11 травня 2004 р. було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо спеціального режиму інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків», відповідно до якого до восьми технологічних парків, створення яких почалося з 2000 р., приєдналося ще вісім: «Агротехнопарк» (м. Київ), «Еко-Україна» (м. Донецьк), «Наукові і навчальні прилади» (м. Суми), «Текстиль» (м. Херсон), «Ресурси Донбасу» (м. Донецьк), «Український мікробіологічний центр синтезу та новітніх технологій» (УМБІ-ЦЕНТ) (м. Одеса), «Яворів» (Львівська область), «Машинобудівні технології» (м. Дніпропетровськ). Найбільша кількість технопарків сконцентрована в Центральному економічному районі України — сім з шістнадцяти технопарків знаходяться в м. Києві, один — у м. Суми, п'ять — у Східному регіоні (три в м. Донецьк та по одному в м. Харків і м. Дніпропетровськ), два на Півдні (по одному у м. Одеса та в м. Херсон) і найменше технопарків на Заході країни — лише один (у Львівській області). Отже, на сьогодні нараховується 16 технопарків, 12 з яких зареєстровано, а 4 технопарки проходять процедуру реєстрації (табл. 1).

Технопарки України практично єдині на сьогодні ефективно діючі механізми, які забезпечують зв'язок науки з виробництвом, і надають комплекс інфраструктурних послуг за рахунок спеціаль-

ного режиму виконання інноваційних проектів. Проте їхня кількість не відповідає умовам інноваційної стратегії розвитку економіки. З 12 зареєстрованих в Україні технопарків реально працюють вісім, а дають віддачу лише три: технопарк «Інститут електрозварювання імені Є. О. Патона» (м. Київ), технопарк «Інститут монокристалів» (м. Харків) та технопарк «Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка» (м. Київ). Ці три парки забезпечують 99,0 % від обсягу реалізованої інноваційної продукції усіх вітчизняних технопарків. Інші технопарки майже не здійснюють інноваційної діяльності або не мають позитивної динаміки.

Таблиця 1

ТЕХНОПАРКИ УКРАЇНИ У 2000—2008 рр.

№ з/п	Технопарки	Дата реєстрації	Обсяг реалізованої продукції	Рейтинг технопарку
1	Інститут електрозварювання імені Є. О. Патона (м. Київ)	Липень 2000 р.	8792	1
2	Інститут монокристалів (м. Харків)	Липень 2000 р.	2957	2
3	Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка (м. Київ)	Червень 2002 р.	406	3
4	Вуглемаш (м. Донецьк)	Листопад 2001 р.	54	4
5	Інститут технічної теплофізики (м. Київ)	Вересень 2002 р.	5,0	7
6	Київська політехніка (м. Київ)	Червень 2003 р.	30,0	5
7	Інтелектуальні інформаційні технології (м. Київ)	Грудень 2003 р.	—	—
8	Укрінфотех (м. Київ)	Листопад 2002 р.	14,0	6
9	Агротехнопарк (м. Київ)	Жовтень 2007 р.	—	—
10	«Еко-Україна» (м. Донецьк)	—	—	—

Закінчення табл. 1

№ з/п	Технопарки	Дата реєстрації	Обсяг реалізованої продукції	Рейтинг технопарку
11	Наукові і навчальні прилади (м. Суми)	—	—	—
12	«Текстиль» (м. Херсон)	Грудень 2007 р.	—	—
13	«Ресурси Донбасу» (м. Донецьк)	—	—	—
14	«Український мікробіологічний центр синтезу та новітніх технологій» (УМБЦЕНТ) (м. Одеса)	—	—	—
15	«Яворів» (Львівська область)	Серпень 2007 р.	1,5	8
16	Машинобудівні технології (м. Дніпропетровськ)	Листопад 2008 р.	—	—
	Разом		12 259,5	

Практика роботи технопарків протягом восьми років підтверджує їхню ефективність щодо активізації інноваційної діяльності в Україні (табл. 2).

Таблиця 2

**РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕХНОПАРКІВ УКРАЇНИ
У 2000—2008 рр. [4, с. 27]**

Показники	2000—2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2000—2008
Проекти технопарку: — прийняті — у т. ч. виконувались	60 29	29 52	11 55	8 53	0 51	0 31	2 13	6 11	— —
Реалізація продукції технологічних парків, млн грн: — усього — у т. ч. експорт	177 74	618 83	128 4 143	178 7 294	227 3 367	228 0 350	265 7 311	300 0 99	139 76 1721

Закінчення табл. 2

Показники	20003—2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2000—2008
Обсяги імпорту, млн грн	78	160	287	373	115	129	88	278	1501
Нараховано податків і мита, млн грн:									
— усього	32	97	219	289	183	265	231	69	1385
— у т. ч. перераховано до бюджету	7	37	91	116	149	230	209	66	905
— податкові пільги	25	60	128	173	84	35	22	3	480
Бюджетний баланс, млн грн (+/-)	-18,5	-23	-37	-57	+115	+195	+187	+63	+925
Створено нових робочих місць, од.	314	610	623	628	399	166	201	222	3363
Обсяги інвестицій, млн грн	0,5	0	320	129	11	8	6	31	505,5
Обсяги кредитів, млн грн	104	287	367	360	196	405	296	1145	3150
Бюджетне фінансування, млн грн	0	0	0	0	0	0	24	37	51

Із таблиці 2 видно, що в рамках виконання проектів технологічних парків з 2000 по 2008 рр. обсяг реалізованої інноваційної продукції збільшився у 16,7 разу (з 0,18 млрд грн у 2001 р. до 3,0 млрд грн у 2008 р.), середньорічний темп приросту обсягів виробництва становив близько 50,0 % (у 5—7 разів вище, ніж у середньому по промисловості). Усього за цей період було реалізовано інноваційної продукції майже на 14,0 млрд грн, з якої понад 14,0 % — за кордоном. При цьому 99,0 % реалізованої інноваційної продукції, як ми вже підкресливали, припадає на три технопарки, створені на базі провідних наукових організацій. Позитивний баланс зовнішньоекономічної діяльності технопарків становив 220,0 млн грн (1501 млн грн — імпорт, 1721 млн грн — експорт). Бюджетний баланс діяльності технопарків (різниця між відрахуваннями до бюджету і всіма видами державної підтримки) становив + 425,0 млн грн (відрахування до бюджету — 905,0 млн грн, всі види державної підтримки — 480,0 млн грн).

Наведені вище показники підтверджують, що технопарки сприяють забезпеченню потреб внутрішнього ринку, зменшують залежність від імпорту, нарощують обсяги постачання на експорт високотехнологічної конкурентоспроможної на світовому ринку продукції, створюють нові робочі місця і надають можливість для реалізації вченими і висококваліфікованими спеціалістами України свого інтелектуального потенціалу. Реалізація інноваційних та інвестиційних проектів технопарків має також значну соціальну ефективність, оскільки протягом зазначених років додатково було створено 3363 робочих місця. Якщо вважати, що для створення одного робочого місця потрібно не менше як 50 тис. грн, то додатковий економічний ефект становить 160 млн грн.

Разом з тим слід зауважити, що ефективна робота технопарків України почалась знижуватися з 2005 р., що було обумовлено кількома причинами.

Перша — недотримання чинного законодавства і постійна його зміна, що веде до погіршення умов роботи технопарків. У зв'язку з цим треба звернути увагу на першу редакцію Закону України про технопарки, яка забезпечувала проектам технологічних парків такі заходи державної підтримки: звільнення від податку на прибуток, від податку на додану вартість з продажу в Україні, від ввізного мита, від податку на додану вартість при імпорті товарів; кошти, отримані в іноземній валюті від реалізації продукції, не підлягали обов'язковому продажу; подовження терміну експортно-імпортних платежів з 90 до 150 днів [3, с. 23].

Результати роботи провідних технопарків дозволяють стверджувати, що Закон про технопарки у першій редакції був одним з найбільш дієвих законів незалежної України і зараз був би ефективним антикризовим заходом.

Проте зі зміною законодавства, яка відбулася згідно із Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2005 рік» та деяких інших законодавчих актів України» від 25 березня 2005 р., було скасовано непряму державну підтримку технологічних парків у вигляді податкових пільг для виконавців інноваційних проектів.

З метою вирішення ситуації, що склалася, Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» та інших законів України» від 12 січня 2006 р. було частково відновлено податкові та митні пільги для виконавців цих проектів.

Друга причина пов'язана з тим, що протягом 2005 р., 2006 р. та практично всього 2007 р. не було прийнято жодного проекту технопарків. Лише наприкінці 2007 р. було прийнято два проекти. Деяке поживлення в цьому напрямі відбулося у 2008 р., коли було прийнято шість проектів. Протягом 2009 р. було зареєстровано чотири інноваційні проекти технопарків. Все це призвело до того, що загальна кількість зареєстрованих проектів на сьогодні становить 17, що в 5 разів менше, ніж це було в 2002 р. [1].

Третя причина полягає в тому, що починаючи з 2005 р. з ініціативи Міністерства фінансів України із Закону про технопарки було виключено основні засади спеціального режиму інноваційної діяльності технопарків. І це незважаючи на те, що у ст. 3 Закону про технопарки держава гарантувала стабільність спеціального режиму для технопарків строком на 15 років [3, с. 20].

У березні 2006 р. державну підтримку технопарків було частково відновлено, проте вона майже не діє, що поставило технопарки на межу виживання.

Розвиткові вітчизняних технопарків також перешкоджають, на думку фахівців, Державна податкова адміністрація України, Державна митна служба України та Міністерство фінансів України [2, с. 50].

У результаті зміни законодавства відбулося зменшення частки інноваційної продукції технопарків у загальному обсязі аналогічної продукції промисловості. Динаміка частки інноваційної продукції технопарків має такий вигляд: 2000 р. — 0,5 %, 2001 — 1,1, 2002 — 4,9, 2003 — 10,0, 2004 — 9,5, 2005 — 9,1, 2006 — 7,4, 2007 — 7,1, 2008 р. — 5,2 %.

Отже, частка інноваційної продукції технопарків з 10,0 % у 2003 р. зменшилася до 5,2 % у 2008 р. Аналіз наведених даних дозволяє стверджувати, що у діяльності технопарків чітко простежується два етапи (табл. 3): етап інтенсивного зростання усіх без винятку показників (2000—2004 рр.) та етап стрімкого їх падіння (2005—2008 рр.). Єдиний виняток для другого періоду становив факт незначного, але все ж таки зростання загального обсягу реалізації продукції, що свідчить про надійність створених виробництв та стабільний попит на їхню продукцію.

Таблиця 3

ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕХНОПАРКІВ УКРАЇНИ
за 2001—2004 рр. та 2005—2008 рр. [4, с. 42]

Показники	2001—2004 рр.	2005—2008 рр.
Реалізація продукції за проектами технопарків, млн грн	Зростання у 10,2 разу	Зростання у 1,3 разу
Реалізація інноваційної продукції в рамках спеціального режиму, млн грн	Зростання у 10,2 разу	Падіння в 1,9 разу
Постачання на експорт, млн грн	Зростання у 4 разу	Падіння в 3,7 разу
Частка технопарків в інноваційній продукції, %	Зростання у 19 разу	Падіння в 1,8 разу
Створено робочих місць, од.	Зростання у 2,6 рази	Падіння в 1,8 рази
Перераховано до бюджету, млн грн	Зростання у 16,6 разу	Падіння в 2,2 разу
Обсяги державної підтримки технопарків, млн грн	Зростання у 7,1 разу	Падіння в 10,6 разу

На наш погляд, основною причиною зниження інноваційної активності технопарків є блокування владою спеціального режиму діяльності технопарків, передбаченого відповідним Законом, що стало нормою. Не сприяє активізації діяльності технопарків і бюджетна програма «Державна підтримка діяльності технологічних парків», яка була запроваджена з 2007 р. у Державному бюджеті України. Передбачене бюджетом 2007 р. фінансування інноваційної діяльності для Державного агентства інвестицій та інновацій України (нині — Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України) використано в основному на фінансування звичайних інвестиційних проектів. До технопарків дійшло лише 3 % виділених коштів. Не вирішені ці питання і в бюджетах 2008—2010 рр.

Ситуацію, в якій опинилися технопарки України, необхідно виправляти, створюючи умови для їхнього ефективного функціонування. Насамперед слід виконувати ст. 3 Закону про технопарки, в якій закріплено, що державне сприяння інноваційній діяльності технологічних парків здійснюється шляхом державної фінансової підтримки та пільгового субсидювання проектів технологічних парків [6, с. 2].

Майже не використовується в Україні потенціал такої перспективної інноваційної інфраструктури, як бізнес-інкубатори. Згідно з останніми статистичними даними, в Україні зареєстровано 78 бізнес-інкубаторів, а реально діє лише 11. Для сприяння розвитку бізнес-інкубаторів створено Українську асоціацію бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів. На жаль, дотепер бізнес-інкубатори не мають чіткого юридичного статусу, для них не передбачено жодних податкових стимулів, вони існують здебільшого за рахунок коштів міжнародних фондів та грантових програм і лише невеликою мірою — за кошти місцевих адміністрацій та спонсорів. За даними Державної служби статистики України станом на початок 2009 р. в країні діяло лише 24 інноваційних центри, 28 науково-навчальних центрів, 11 бізнес-інкубаторів, 5 центрів інновацій та трансферу технологій, 23 центри комерціалізації інтелектуальної власності, 21 науково-впроваджувальне підприємство, 19 регіональних центрів науково-технічної та економічної інформації, 10 інноваційно-технологічних кластерів, створено 16 технологічних парків, функціонували нечисленні консалтингові фірми та небанківські фінансово-кредитні установи. В регіонах України практично відсутні венчурні фонди, а створення центрів трансферу технологій знаходиться на початковій стадії. Для активізації розбудови інноваційної інфраструктури 14 травня 2008 р. Кабінетом Міністрів України була затверджена Державна цільова економічна програма «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009—2013 рр., метою якої є створення у 2009—2013 рр. в Україні інноваційної інфраструктури, здатної забезпечити ефективне використання вітчизняного науково-технічного потенціалу, підвищення рівня інноваційності та конкурентоспроможності національної економіки. Програмою передбачено:

- забезпечити розвиток мережі нових елементів інноваційної інфраструктури (інноваційних центрів, центрів трансферу технологій, наукових парків, регіональних інноваційних кластерів та інноваційних бізнес-інкубаторів тощо), до якої входитимуть близько 400 одиниць, у результаті чого буде створено понад 10 тис. нових робочих місць для висококваліфікованих спеціалістів;

- збільшити до 10 тис. кількість суб'єктів малого підприємництва, що реалізують інноваційні проекти;

- підвищити не менш як на 5 % інноваційну активність промислових підприємств;

— прискорити темпи виробництва інноваційної продукції не менш як на 20 %;

— залучити близько 7 млрд грн інвестицій для реалізації інноваційних проектів [7, с. 4].

Висновки. Виконання Програми дозволить забезпечити функціонування нових елементів інноваційної інфраструктури, що є надзвичайно важливим, оскільки основним чинником, який знижує конкурентоспроможність нашої країни в глобальному світі, є уповільнення інноваційної діяльності, низька технологічність. На сьогодні ж в Україні кількість елементів інноваційної інфраструктури є обмеженою, а сама інфраструктура — структурно й функціонально незавершеною (сформовано лише окремі елементи інноваційної інфраструктури). Для активізації розбудови інноваційної інфраструктури необхідно, зокрема, відновити податкові пільги, які були передбачені законодавством для суб'єктів інноваційної діяльності в Україні.

Література

1. Аналіз діяльності технологічних парків України за 2009 рік [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/science/innovation/analiz_2009/doc

2. Денисенко М. П., Білан Д. І., Шпильова Т. І., Шпильова В. Д. Особливості розвитку технологічних парків України // Научно-технический сборник. — 2006. — № 69. — С. 41—53.

3. Законодавство України у сфері інноваційної діяльності: Зб. законодав. актів. За станом на 1 березня 2005 р. / Упоряд. Г. О. Андрощук, М. В. Гаман; Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К.: Парлам. вид-во, 2005. — 136 с.

4. Мазур О. А. Технологічні парки України: стан та проблеми / О. А. Мазур [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://www.in.gov.ua/files/content/mazur_techpark1131.pdf

5. Про внесення змін до Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» та інших законів України»: Закон України від 12 січня 2006 р. № 3333-IV [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3333-15>

6. Про затвердження Державної цільової економічної програми «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009—2013 рр.: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 травня 2008 р. № 447

[Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=447-2008-%EF>

7. Розвиток інноваційної діяльності та трансферу технологій протягом 2008—2009 рр. [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://mon.gov.ua/science/innovation/rozn_2008—2009.doc

Статтю подано до редакції 29.04.11 р.

УДК 316.4

І. О. Крюкова, канд. екон. наук, доц.
кафедри політичної економії
факультетів економіки управління та маркетингу,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ В УКРАЇНІ

АНОТАЦІЯ. У статті розглядається проблема доброякісності реклами і відповідальності бізнесу перед споживачем та соціальною безпекою в Україні.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: диференціація товарів, реклама, психологія споживача, квазі-потреби, здоров'я.

АННОТАЦИЯ. В статье рассматривается проблема доброкачественности рекламы, а также ответственности бизнеса перед потребителем и социальной безопасностью в Украине.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: дифференциация товаров, реклама, психология потребителя, квази-потребности, здоровье.

ANNOTATION. The problem quality advertising and responsibility of business before the consumer and social safety of Ukraine is considered.

KEY WORDS: health, pseudo-requirement, advertising, differentiate goods, consumer psychology.

Постановка проблеми. Ключову цінність для людини становить її здоров'я. Так вважав Платон. Навряд чи знайдеться людина, якій вдасться спростувати цю філософську істину, якої дій-